

Meddelanden från Riksskatteverket

Utg. av Skattenytt, Leksand, tel. 0247-104 30 • Ansv. utg.: Regeringsrådet Sigvard Berglöf

Serie I ang. direkt skatt

Motsvarar Riksskatteverkets författningssamling (RSFS) och Riksskatteverkets förhandsbesked mm (RSV/FB) serie Dt = Direkt skatt — Taxering

Nr 3 1986 - Årg. 16

Regeringsrättens dom den 13 mars 1986 med anledning av ett överklagat förhandsbesked

Värdet av en resa som en arbetsgivare bekostat för utlottning bland anställda har ansetts utgöra skattepliktig inkomst av tjänst för vinnaren. Rätten att delta vid utlottningen har inte ansetts utgöra skattepliktig förmån för den anställde

**RSV/FB Dt
1986:1**

Utkom från trycket
den 4 september 1986

1 Ansökningen

I ansökningen anfördes bl a följande.

X AB skall i samband med att bolaget lanserar en ny produkt som PR för denna trycka upp och distribuera en dekal avsedd att anbringas på bilar. X AB har till den vid bolaget verksamma personalföreningen, som har omkring 1 200 medlemmar, riktat ett erbjudande innebärande att X AB till föreningen avsätter ett belopp till dess verksamhet som relateras till i vilken utsträckning föreningens medlemmar låter applicera ifrågavarande dekal på sina bilar. X AB har för avsikt att avsätta 18 000 kr under förutsättning att 50 % av föreningens medlemmar använder dekalen, 30 000 kr om 75 % använder den samt 50 000 kr om 90 % använder den.

Med hänsyn till att X AB:s avsättning till föreningen kommer att relateras till användningsgraden, har föreningen för avsikt att bland användarna lotta ut resor för två personer i syfte att stimulera användningsgraden. Alternativt kommer X AB att till föreningen skänka resorna för utlottning. Vid 50 % användning av dekalen kommer en resa att lottas ut, vid 75 % två resor samt vid 90 % tre resor. Resmålen är enligt planerna Paris, London samt Oslo. Resorna kommer att ha ett värde om 6 000 kr, 6 000 kr respektive 4 000 kr. Sålunda kommer varje lott att vara värd drygt 13 kr under förutsättning att samtliga medlemmar i föreningen använder dekalen.

— — — — —

Mot bakgrund av vad som ovan anförts hemställde Y, som var anställd i bolaget, om bindande förhandsbesked beträffande följande frågor.

1. Kommer lottens värde att för anställd/medlem betraktas som en förmån från arbetsgivaren, som är inkomstskatteplik-

RSV/FB Dt
1986: 1

tig om det är A) föreningen som köper resorna, B) X AB som köper dem enligt ovan,

2. kommer vinstens värde att betraktas som en förmån från arbetsgivaren som är inkomstskattepliktig om det är A) föreningen som köper resorna, B) X AB som köper dem enligt ovan.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 28 juni 1985 beslöt RSVs nämnd för rättsärenden (Swartling, Herrlin, Vester, Gustafson Melchior), som fann ett förhandsbesked vara av vikt för enhetlig rättstillämpning, följande.

Förhandsbesked

Fråga 1 A och B

Värdet av rätten att delta i den av personalföreningen anordnade utlottningen utgör i båda fallen skattepliktig intäkt av tjänst för Y.

Fråga 2 A och B

En vinst vid utlottningen utgör inte i något av fallen skattepliktig intäkt för Y.

Motivering

Frågorna 1 och 2

I 1 § första stycket lotterilagen (1982:1011) definieras begreppet lotteri. Med lotteri avses i denna lag "en verksamhet, i vilken en eller flera deltagare kan erhålla en vinst till högre värde än vad var och en av de övriga deltagarna kan få och i vilken vinstmöjligheterna helt eller delvis beror på slumpen till följd av lottning, gissning, vadhållning eller liknande förfarande". I lotteriförordningen (1939:207) fanns en definition med i sak samma innehåll.

Den utlottning av resor som avses i ansökningen täcks av definitionen i nämnda lagrum och är således ett lotteri i lotterilagens mening. Det förhållandet att det för deltagande i utlottningen krävs att personen i fråga är medlem i personalföreningen och har använt dekalen kan inte föranleda någon annan bedömning.

Enligt 19 § kommunalskattelagen (KL) räknas en vinst i ett svenskt lotteri inte till skattepliktig inkomst. Det framstår som uppenbart att begreppet lotteri har samma innebörd här som i lotteriförfattningarna. Skälet till att lotterivinster undantagits från inkomstbeskattning är att dessa vinster ansetts böra beskattas i särskild ordning enligt lagen (1928:376) om särskild skatt på vissa lotterivinster. Skattefriheten enligt KL har dock inte gjorts beroende av att lotterivinstskatt faktiskt har utgått.

Av det anförda följer att den vinst som Y kan erhålla vid utlottningen är undantagen från inkomstbeskattning oavsett om lotterivinstskatt er-

läggs eller ej. En konsekvens av detta är å andra sidan att värdet av rätten att delta i den som lotteri bedömda verksamheten i princip utgör en skattepliktig intäkt av tjänst för Y.

Ledamöterna Enslöw, Rosén och Nilsson anmälde skiljaktig mening och anförde med instämmande av föredraganden Clémentz följande.

Under de i ärendet angivna omständigheterna måste en resa som Y vinner anses som en förmån härrörande från hans anställning i bolaget. Detta gäller oavsett om det är bolaget eller föreningen som köper resan. De grundläggande förutsättningarna för att erhålla förmånen ifråga är anställning hos bolaget och en särskild prestation för bolagets räkning. Enligt vår mening kan inte enbart det förhållandet att erhållandet är beroende av ett slumpmoment medföra att bestämmelserna i 19 § kommunalskattelagen om undantag från skatteplikt blir tillämpliga. Värdet av resan skall därför av Y tas upp som skattepliktig inkomst av tjänst (jfr RÅ 1967 ref 45).

En konsekvens av vårt ställningstagande blir att själva rätten att få delta i utlottningen av resorna inte skall utgöra någon skattepliktig förmån av tjänst för A.

3 Regeringsrätten

I besvär hos regeringsrätten yrkade taxeringsintendenten att värdet av en resa som Y kunde vinna skulle betraktas som skattepliktig inkomst av tjänst.

Den 13 mars 1986 beslöt regeringsrätten (Wieslander, Mueller, Engblom, Voss, von Bahr) följande dom.

Förutsättningen för att Y skall vinna en resa är att han är anställd hos bolaget och utför en särskild prestation för bolaget genom att använda dess dekal. Resan måste därför anses som en förmån på grund av anställningen, oavsett om det är bolaget eller föreningen som med av bolaget tillhandahållna medel köper resan. Vid sådant förhållande kan den omständigheten att förmånen gjorts beroende av utfallet av ett lotteri inte medföra att bestämmelserna i 19 § kommunalskattelagen om undantag från skatteplikt för vinst i svenskt lotteri blir tillämpliga. Värdet av resan kommer därför att för Y utgöra skattepliktig inkomst av tjänst. Till följd härav skall fråga 1 besvaras nekande och fråga 2 jakande.

Regeringsrätten ändrar förhandsbeskedet i enlighet med det anförda.

Förhandsbesked den 24 januari 1986¹

**RSV/FB Dt
1986:2**

Utkom från trycket
den 15 september 1986

Förmånen att från arbetsgivaren fritt erhålla tidningen LAND har inte ansetts utgöra skattepliktig intäkt för en anställd som på grund av sina arbetsuppgifter har behov av att ta del av den information som lämnas i tidningen

1 Ansökningen

I ansökningen anförde A bl a följande.

Undertecknad är anställd hos Q Skogsägareförening ek för som inspektor vid P Skogsbruksområde. Mina arbetsuppgifter består i rådgivning i skogliga och skogsekonomiska frågor direkt till enskilda skogsägare, arbetsledning, planering och avverkning, skogsvård, vägbygge m m.

Som anställd i föreningen erhåller jag utan kostnad tidningen LAND. LAND utges av lantbrukarnas riksförbund och utgör medlemstidning för hela lantbrukskooperationen. Tidningen omfattar två delar, nämligen en allmän del och en lantbruksdel. Man kan inte prenumerera enbart på lantbruksdelen men väl på den allmänna delen. 1985 års prenumerationspris för hela tidningen är 350 kr medan motsvarande pris för den allmänna delen är 165 kr.

Min arbetsgivare ställer som krav att varje anställd måste vara kontinuerligt informerad om det senaste inom skogsbruket, som t ex priser och kostnader. Detta tillgodoses då bl a med information genom LAND, Skogen m fl tidskrifter.

Jag erhåller således hela tidningen LAND och läser denna regelbundet för att hålla mig informerad i arbetet.

Enligt min uppfattning skall tillhandahållandet av LAND inte anses som en skattepliktig förmån för mig. Frågan har emellertid väckts av skattemyndigheterna inom länet. Jag har nämligen erfarit att en arbetsgivare uppmanats att på kontrolluppgifter såsom en förmån redovisa att de anställda kostnadsfritt erhåller LAND. När nu frågan aktualiserats på ett håll är risken stor att den sprider sig över hela landet. För att förebygga en massprocess rörande 10 000-tals anställda inom lantbrukskooperationen är det av synnerlig vikt att rättsnämnden meddelar förhandsbesked i följande fråga.

Är den kostnadsfria prenumeration som jag erhåller av tidningen LAND att betrakta som en skattepliktig förmån av tjänst?

I ärendet hade vidare upplysts att A inte kunde byta ut förmånen mot kontant ersättning och att han som anställd inte kunde vägra att ta emot tidningen.

¹ Ej överklagat

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 24 januari 1986 beslöt RSVs nämnd för rättsärenden (Swartling, Herrlin, Enslöw, Nord, Rosén, Gustafson, Virin), som fann ett förhandsbesked vara av vikt för enhetlig rättstillämpning, följande.

Förhandsbesked

Värdet av förmånen att fritt erhålla tidningen LAND utgör under de i ärendet angivna förutsättningarna inte skattepliktig intäkt för A.

Motivering

Tidningen LAND, som är en veckotidning, omfattar en allmän del och en lantbruksdel. Prenumerationsavgiften för år 1985 var för hela tidningen 350 kr och för enbart den allmänna delen 165 kr. Det är inte möjligt att prenumerera på enbart lantbruksdelen.

A är anställd hos Q Skogsägareförening ek för som inspektor vid P Skogsbruksområde och erhåller i denna egenskap den aktuella tidningen utan kostnad. Hans arbetsuppgifter som inspektor består i bl a rådgivning i skogliga och skogsekonomiska frågor direkt till enskilda skogsägare, arbetsledning, planering och avverkning, skogsvård och vägbygge. Han har uppgett att hans arbetsgivare ställer som krav att varje anställd är kontinuerligt informerad om det senaste inom skogsbruket, t ex priser och kostnader, och att detta tillgodoses genom bl a tidningen LAND och andra tidskrifter.

Nämnden gör följande bedömning. De uppgifter som lämnats i ärendet ger enligt nämndens mening vid handen att A på grund av sina arbetsuppgifter har behov av att ta del av den information som lämnas i tidningen LAND och då främst dess lantbruksdel samt att det är ett intresse för arbetsgivaren att så faktiskt sker. Med hänsyn härtill och med beaktande också av att en betydande del av prenumerationsavgiften för tidningen — under 1985 mer än hälften — kan anses hänförlig till lantbruksdelen finner nämnden att förmånen att gratis få tidningen inte utgör någon skattepliktig intäkt för A.

Regeringsrättens dom den 9 januari 1986 med anledning av ett överklagat förhandsbesked

**RSV/FB Dt
1986:3**

Utkom från trycket
den 17 september 1986

Den s k schablonregeln i punkt 2 b tredje stycket av anvisningarna till 36 § kommunalskattelagen (KL) har inte ansetts tillämplig vid avyttring av aktier som var noterade på den s k väntelistan¹

1 Ansökningen

Av ansökningen framgick bl a följande.

A ägde aktier i X AB som var noterade på den s k väntelistan. Han skulle sälja en del av aktierna och begärde att genom förhandsbesked få svar på bl a frågan om schablonregeln i punkt 2 b tredje stycket av anvisningarna till 36 § KL fick tillämpas vid beräkningen av anskaffningskostnaden för dessa aktier.

I ett yttrande anförde bankinspektionen bl a följande.

Inspektionen får först konstatera att notering på den s k väntelistan inte utgör notering på börs.

För yttrande återstår så frågan om notering på den s k väntelistan kan anses innebära "liknande notering".

Frågan härom har hos rättsnämnden prövats i två fall. Det ena rörde ett OTC-bolag och det andra ett bolag noterat på den s k C-listan. I det första fallet ansåg nämnden, som inhämtat yttrande från inspektionen, att aktier som är föremål för OTC-notering skall anses vara föremål för sådan liknande notering som avses i den aktuella bestämmelsen i KL. Schablonregeln fick därför användas efter det att bankinspektionen antecknat dels fondkommissionär som är market maker, och dels bolaget för handel inom market makersystemet samt bolagets aktier blivit föremål för OTC-notering. Regeringsrätten fastställde nämndens besked. I det andra fallet ansåg nämnden att aktierna inte kunde anses vara föremål för "liknande notering". Regeringsrätten lämnade besvär över beslutet utan bifall.

I det nu aktuella ärendet har vice börschefen lämnat en redogörelse som nedtecknats i tjänsten av tjänsteman hos nämnden. Inspektionen kan bekräfta den redogörelse som där lämnas. Handeln på den s k väntelistan är inte obetydlig, den är regelbunden och såvitt avser de flesta aktier daglig. En förutsättning för att noteras på den s k väntelistan är att ansökan lämnats om börsintroduktion. Avsikten är att tiden på väntelistan endast skall vara några månader. Handeln sker utanför börsstyrelsens ansvar, men i praktiken uppfyller bolagen oftast de krav som ställs på börsbolag.

¹ Jfr RSV/FB Dt 1984:12

Med utgångspunkt i den handel som sker på väntelistan och den spridning aktierna regelmässigt har skulle det ligga nära till hands att, med hänsyn också till det beslut av börsledningen om nära förestående prövning om börsnotering som föregår en notering på väntelistan, anse att notering på väntelistan är "liknande notering". Inspektionen anser emellertid att nämnda förhållanden inte kan vara avgörande. Skulle inte prövningen utfalla på ett positivt sätt kommer noteringen på väntelistan att upphöra. Sannolikt kommer i ett sådant läge i stället notering att ske på den s k inofficiella listan. Enligt inspektionens uppfattning bör en sådan notering bedömas på samma sätt som ovan nämnda av regeringsrätten prövade C-listefall. För att en notering lämpligen skall kunna bedömas som "liknande" bör noteringen beräknas kunna vara fortlöpande över en längre tidsperiod. Så är fallet med OTC-notering men inte med väntelistenotering för de bolag som inte blir godkända för börsnotering.

Inspektionen anser sålunda inte att notering på den s k väntelistan bör bedömas som "liknande notering" enligt punkt 2 b tredje stycket av anvisningarna till 36 § KL.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 28 augusti 1985 beslöt RSVs nämnd för rättsärenden (Swartling, Hermanson, Herrlin, Enslöw, Vester, Arvidson, Gustafson), såvitt nu är i fråga, följande.

Förhandsbesked

Schablonregeln i punkt 2 b tredje stycket av anvisningarna till 36 § KL får inte tillämpas vid beräkning av anskaffningsvärdet för aktier i X AB, om avyttringen har skett under den tid då aktierna var noterade på den s k väntelistan.

Motivering

Vid beräkning av realisationsvinst på grund av avyttring av aktie får enligt schablonregeln i punkt 2 b tredje stycket av anvisningarna till 36 § KL anskaffningskostnaden för en äldre aktie som är noterad på börs eller föremål för liknande notering bestämmas till ett belopp som motsvarar 25 procent (tidigare 50 procent) av vad den skattskyldige erhåller för aktien efter avdrag för kostnad för avyttringen.

Aktierna i X AB är numera noterade på fondbörsens AI-lista. A:s fråga avser emellertid avyttringar som har skett under den tid då aktierna var noterade på den s k väntelistan. En sådan notering utgör inte en notering på börs. Med hänsyn till noteringens tillfälliga karaktär och av skäl i övrigt som anförts i bankinspektionens yttrande i ärendet finner nämnden att en notering på väntelistan inte heller utgör en sådan liknande notering som avses i det aktuella lagrummet.

**RSV/FB Dt
1986:3**

3 Regeringsrätten

I besvär hos regeringsrätten fullföljde A sin talan beträffande bl a frågan om tillämpligheten av schablonregeln.

I en dom den 9 januari 1986 ändrade regeringsrätten (Brodén, Brink, Wadell, Werner) inte förhandsbeskedet såvitt nu är i fråga.